ara Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

Hissillä kotiin
16 alueellista hissityöryhmää

Valtakunnallinen hissiseminaari - Helsinki 7.5.2015

Hankepäällikkö Tapio Kallioinen
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

ara Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

HISSI – ESTEETÖN SUOMI 2017 HANKE

Osana Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelmaa vuosille 2013-2017

Taustaa ja tavoitteita

- Vuoteen 2030 mennessä **tarvitaan miljoona esteetöntä ja turvallista asuntoa**, jos tavoitteena on (kansallisen tavoitteen mukaisesti) se, että kotona asuu vähintään 92 % yli 75-vuotiaista ja lähes kaikki sitä nuoremmat henkilöt. Tällä hetkellä tavoitteen asunnoista vain pieni osa on valmiina.

- **Hissien rakentamisen tukeminen** -> tarvitsemme hissittömiin taloihin vuosittain 500 uutta hissiä.

- **Asuntojen korjaaminen** -> lisäksi on korjattava muulla tavoin esteettömiksi noin 900 asuntoa vuodessa + vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausavustus.

Hissi – Esteetön Suomi 2017 valtakunnallinen tavoite

- Jälkiasennushissien määrän lisääminen 50 kpl vuosittain siten että vuonna 2017 jälkiasennus-hissejä rakennetaan 500 kpl vuodessa asuinkerrostaloihin.

Hissien avustuspäätökset 2011–2014

- Hissien rakentamisen määrärahat sidotaan avustuspäätöksellä
- Ennen avustuspäätöstä tehdään ns. varauspäätös

Vuosi	Euro	Hissejä kpl
2011	9 275 748	131
2012	20 234 222	195
2013	17 433 021	169
2014	20 102 948	203

- Avustusvaraukset 179 kpl + päätökset 203 kpl
  Yhteensä 382 hissiä vuonna 2014

Maakunnalliset tavoitteet projektin käynnistyessä 2012

Taulukko: Vesa Ijäs, 2012							2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
				Hissittömät asuinkerrostalot			200	25 %	50 %	75 %	100 %	125 %	150 %	
	Maakunta	Asukkaat	Keskus	ARA	ASOY	Yht	%	250	300	350	400	450	500	Yht.
1	Keski-Pohjanmaa	*68 440*	Kokkola	53	105	**158**	0,9	2	3	3	4	4	5	**21**
2	Kainuu	*81 751*	Kajaani	104	208	**312**	1,9	5	6	7	7	8	9	**42**
3	Etelä-Pohjanmaa	*193 828*	Seinäjoki	107	211	**318**	1,9	5	6	7	8	9	10	**43**
4	Kanta-Häme	*174 833*	Hämeenlinna	147	294	**441**	2,6	7	8	9	11	12	13	**60**
5	Satakunta	*226 740*	Pori	155	310	**465**	2,8	7	8	10	11	13	14	**63**
6	Pohjanmaa	*178 117*	Vaasa	183	366	**549**	3,3	8	10	12	13	15	16	**74**
7	Pohjois-Karjala	*165 747*	Joensuu	207	413	**620**	3,7	9	11	13	15	17	19	**84**
8	Etelä-Karjala	*133 371*	Lappeenranta	211	422	**633**	3,8	9	11	13	15	17	19	**85**
9	Lappi	*183 348*	Rovaniemi	218	436	**654**	3,9	10	12	14	16	18	20	**88**
10	Kymenlaakso	*186 226*	Kouvola	220	439	**659**	4,0	10	12	14	16	18	20	**89**
11	Etelä-Savo	*154 359*	Mikkeli	233	466	**699**	4,2	10	13	15	17	19	21	**94**
12	Päijät-Häme	*201 930*	Lahti	234	465	**699**	4,2	10	13	15	17	19	21	**94**
13	Keski-Suomi	*273 561*	Jyväskylä	254	505	**759**	4,6	11	14	16	18	20	23	**102**
14	Pohjois-Pohjanmaa	*395 922*	Oulu	262	522	**784**	4,7	12	14	16	19	21	24	**106**
15	Pohjois-Savo	*247 628*	Kuopio	318	633	**951**	5,7	14	17	20	23	26	29	**128**
16	Varsinais-Suomi	*465 544*	Turku	341	678	**1019**	6,1	15	18	21	24	28	31	**138**
17	Pirkanmaa	*488 821*	Tampere	471	928	**1399**	8,4	21	25	29	34	38	42	**189**
18	Uusimaa	*1 539 152*	Helsinki	1861	3688	**5549**	33,3	83	100	117	133	150	166	**749**
				5579	11089	16668	100,0	**250**	**300**	**350**	**400**	**450**	**500**	**2250**

Paikallisten hissityöryhmien rooli

- Maakuntien keskuskaupunkeihin perustettujen paikallisten hissityöryhmien tavoitteena on neuvoa jälkiasennushissien hankinnassa sekä välittää tietoa esteettömyyskorjausten hyödyistä <u>etenkin asunto-osakeyhtiöille</u> sekä kaupunkien ja kuntien vuokrataloyhtiöille.

Hissityöryhmien jäsenet

- Hissityöryhmän puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti kaupungin asuntotoimesta vastaava henkilö, korjausneuvoja tai vuokrataloyhtiön toimitusjohtaja.

- Jäseninä rakennusvalvonnan edustaja, vammais-esteettömyys asiamies, paikallisen kiinteistöyhdistyksen toiminnanjohtaja sekä ammatti-isännöitsijä. Useissa hissityöryhmissä on mukana myös pelastuslaitoksen ja so-te puolen edustaja.

Toimenpiteet 2012–2013

- Vuoden 2012-2013 aikana uusia hissityöryhmiä perustettiin tai ryhmään kutsuttiin uusia jäseniä : Joensuu, Jyväskylä, Lahti, Lappeenranta (ml. Imatra), Oulu, Pori, Tampere, Turku ja Vaasa

Toimenpiteet 2014

- **Perustettiin lisää paikallisia hissityöryhmiä**
  - Kotka
  - Hämeenlinna
  - Pääkaupunkiseutu Espoo, Helsinki, Vantaa ja Kauniainen
  - Rovaniemi
  - Mikkeli
  - Kouvola
  - Kuopion hissityöryhmää täydennetty vuoden aikana

Pääkaupunkiseudun hissityöryhmä 8/2014

Valtakunnallinen hissihanke vauhdittaa esteetöntä asumista

SEPPO NIVA

■ Hissi pidentää iäkkäiden omassa kodissa asumaa aikaa jopa kahdeksalla vuodella.

Nykyisin noin 16 000 vantaalaista huonekuntaa asuu ilman hissiä olevissa 3 – 4 -kerroksisissa taloissa. Näiden talojen asukkaista noin 3 600 on täyttänyt 65 vuotta. Eniten iäkkäämpiä henkilöitä asuu hissittömissä rakennuksissa Tikkurilan, Myyrmäen ja Korson suuralueilla.

Kaksi vuotta sitten käynnistyneen Hissi – Esteetön Suomi 2017 -hankkeen tavoitteena on kaksinkertaistaa vanhoihin kerrostaloihin asennettavien hissien määrä vuoden 2017 loppuun mennessä. Ratkaisevassa roolissa ovat mukana olevat kaupungit ja kaupunkien hissityöryhmät, joiden avulla saadaan aktivoitua paikallista toimintaa.

Hissihankkeen tavoitteena on vauhdittaa esteetöntä asumista. Hissi helpottaa elämää ja pidentää ikääntyneiden kotona asumisen aikaa. On arvioitu, että hissitalossa voi asua omassa kodissa 6 – 8 vuotta kauemmin kuin hissittömässä talossa. Väestön ikääntyessä on sekä yksilön että yhteiskunnan etu, että myös ikääntyvä väestö saa asua mahdollisimman kauan omassa kodissaan.

Espoo, Helsinki ja Vantaa ovat muodostaneet pääkaupunkiseudun hissityöryhmän. Ryhmän tavoitteena on verkostoitumisen lisäksi tiedon kerääminen ja välittäminen hyvistä käytännöistä jälkiasennushissiprojekteissa. Ryhmä kehittää viestintää taloyhtiöille ja myös viranomaisyhteistyö on tärkeässä roolissa ryhmän toiminnassa. Ryhmä voi kutsua asiantuntijoita kuultavaksi sekä perustaa tarvittaessa erillisiä työryhmiä. Toiminnan seudullinen laajentuminen otetaan myös huomioon jatkossa.

Avustusta hissin rakentamiseen valtiolta ja kunnalta

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA voi myöntää hankkeen toteuttamiseen valtion avustusta 50 prosenttia hyväksytyistä kustannuksista. Päätös avustuksen myöntämisestä on saatava ennen töiden aloittamista.

Lisäksi Vantaan kaupungin hissiavustus on 10 prosenttia kustannuksista, joten taloyhtiön maksettavaksi jää vain 40 prosenttia kokonaiskustannuksista. Vantaan kaupunki voi myöntää avustusta myös esiselvitysten laatimiseen, mikä ei edellytä hankkeen toteuttamista.

Asunto-osakeyhtiölain mukaan hissin rakentamisen kustannukset jaetaan huoneistoille tulevan hyödyn mukaan. Esimerkiksi 4-kerroksisessa talossa, jossa jokainen kerros on asuinkerros, neljännen kerroksen huoneistot maksavat 40 prosenttia, kolmannen kerroksen 30 prosenttia, toisen kerroksen 20 prosenttia ja ensimmäisen kerroksen huoneistot 10 prosenttia hissikustannuksista.

Hissihankkeen eteneminen

- Osakas tai asukas tekee aloitteen taloyhtiön hallitukselle tai isännöitsijälle.
- Hallitus käsittelee aloitteen ja valmistelee asian yhtiökokoukselle.
- Yhtiökokous päättää hissin asentamismahdollisuuksien ja kokonaiskustannusten selvittämisestä.
- Hallitus ja isännöitsijä tekevät tarkemmat selvitykset sekä valmistelevat esityksen yhtiökokoukselle.
- Yhtiökokous päättää hissin rakentamisesta enemmistöpäätöksellä.
- Hallitus ja isännöitsijä valitsevat vastuuhenkilön ja valvojan sekä kilpailuttavat ja valitsevat urakoitsijan.
- Hallitus, isännöitsijä, urakoitsija ja valvoja sopivat tiedottamisesta.
- Asukkaat saavat hissin käyttöönsä.

Lisätietoja antaa korjausneuvoja Pekka Kinnari,
puh. 09-8392 3649,
sähköposti: pekka.kinnari@vantaa.fi

PIRJO KIVISTÖ

Hissityöryhmissä esille tulleita kehitystarpeita (muutamia esimerkkejä)

- Taloyhtiölle soveltuva esteettömyysarviointi- menetelmä on tarpeen.

- Porraskäytävien kaventamisen suhteen kunnissa erilaisia käytäntöjä .
  Asunnon uloskäytävän leveyden tulisi olla 900 mm (RakMK E1)

Hissihankkeen yhteydessä on tärkeää huomioida myös esteetön sisäänpääsy, esim. luiskat ja ulko-oven automatiikka

Hissihankkeessa on tärkeää myös *toteuttaa* esteetön sisäänpääsy, esim. luiskat ja ulko-oven automatiikka .

ara

15.5.2015

ara

Kiinteistölehti 10/2014

17.12.2014

Hissin saa myös ahtaaseen porrashuoneeseen

Mervi Ala-Prinkkilä

Vanhassa Vaasassa ja Helsingin Malmilla on toteutettu jälkiasennushissit toisistaan poikkeavin ratkaisuin. Erikoisuutena Malmilla on pyöreä hissi ja Vaasassa portaille tehtiin lisätilaa rakennuksen ulkopuolelle.

Jälkiasennushissit asennetaan yleensä asukkaiden toiveesta ja yhtiökokous tekee lopullisen ratkaisun hankinnasta. Väestö vanhenee ja kulkeminen saattaa olla hankalaa ylempiin kerroksiin. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) tukee hissien jälkiasennusta enintään 50 % osuudella hissin rakentamisesta aiheutuviin välttämättömiin ja hyväksyttyihin hankintakuluihin. Muutamat kaupungit tukevat hissihanketta ARAn rahoitukset lisäksi omilla avustuksillaan.

Kiinteistölehti 10/2014

17.12.2014

Kolmekymmenvuotinen hissitaisto sai onnellisen lopun

Teksti: Paula Launonen I Kuva: Pekka Rousi

Tarmokas rouva ei antanut periksi, vaikka naapurit vastustivat hissiä. Vetoaminen asuntojen arvonnousuun ja asukkaiden tasavertaisuuteen kaikui kuuroille korville.

ara

Hissi sulautuu talon julkisivuun

01.10.2014 07:01 (Päivitetty: 01.10.2014 07:58)

Vaasan kaupungin vammais- ja estettömyysasiamies Tiina Mäki ihailee Kaarle IX:n katu 11:n talon julkisivua, joka kätkee sisälleen hissin. Kuva: Minna Hirvelä

Kaarle IX:n katu 11:n asukkaat Vaasassa pääsivät ihan luvan kanssa ajelemaan hissillä. Vuonna 1987 rakennettuun taloon saatiin uutuuttaan hohteleva hissi, jolla pääsee kipuamaan talon kolmanteen kerrokseen vaikka pyörätuolilla.

Vaasa on kunnostautunut hissien rakentamisessa, kaupungissa toimii jopa hissityöryhmä.

On jopa arvioitu, että hissi pidentää asukkaan mahdollisuutta asua kerrostalossa kuudesta kahdeksaan vuotta pidempään kuin hissittömässä talossa.

Lue lisää hissitalosta keskiviikon lehdestä.

ara

Ilkka 26.1.2015

Hissien jälkiasennus edennyt hyvin Seinäjoella ja Vaasassa

Valtio tukee hissien rakentamista vanhoihin taloihin jopa 50 prosentilla kustannuksista

JARI KARJANMAA

SEINÄJOKI Kerrostaloon jälkeenpäin asennettu hissi helpottaa ikäihmisten elämää omassa kodissaan. Maakunnallisesti Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa ovat tiedottaneet hissiavustuksista aktiivisesti taloyhtiöille. Tulokset ovat näkyneet myös käytännössä.

Näin sanoo Esteetön Suomi 2017 hankepäällikkö **Tapio Kallioinen** Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta. Ara tukee hissien rakentamista vanhoihin taloihin avustuksella, joka on enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Etenkin Vaasa saa Kallioisen kehut. Kaupunki on jo perustanut hissityöryhmän, joka antaa voimaa paikalliseen toimintaan.

- Vaasa myöntää ARA:n tuen lisäksi 10 prosenttia kaupungin omasta pussista.

Vaasassa on asennettu vuosien 2003-2013 aikana 57 hissiä vanhoihin kerrostaloihin. Vuonna 2014 Ara antoi avustuspäätökset 12 hissille ja avustusvaraukset viidelle hissille.

Kallioisen mukaan myös Seinäjoki on kunnostautunut.

- Varsinaista hissityöryhmää siellä ei vielä ole. Ammattilaiset ovat olleet kuitenkin asialla.

Asuntotoimensihteeri **Marjo Hallisen** mukaan Seinäjoen kaupunki ei avusta omista varoistaan hissien jälkiasennusta.

Kallioisen mukaan Seinäjoki-Lapua-Kurikka-alueelle Ara myönsi yhteensä kahdeksalle hissille avustusvarauksen viime vuonna.

- Seinäjoen kaupunkialueelle on tehty vuosina 2003-2013 jo 37 jälkiasennushissiä, eli merkittävä määrä.

Aran tilastojen mukaan hissittömiä asuinkerrostaloja on Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla yhteensä noin 870.

Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelmaan liittyy muitakin toimia kuin hissien rakentaminen.

- Tavoitteena on liikkumisen esteettömyys.

Ohjelma alkoi vuonna 2012. Seuraavina vuosina kaupunkeihin alkoi syntyä hissityöryhmiä, jotka neuvovat taloyhtiöitä.

Yhtiökokouksessa hissipäätöksen tekemiseen riittää Kallioisen mukaan määräenemmistö. Kustannuksen jyvityksessä sitä enemmän lankeaa maksettavaksi, mitä ylempänä osakas asuu.

- Jos taloyhtiö on hyvin hoidettu, ei ongelmia yleensä tule.

Tuoreiden tilastojen mukaan Ara teki viime vuonna 203 hissien avustuspäätöstä koko maahan.

- Varausjonossa on tällä hetkellä 179 hissiä.

Kallioisen mukaan tavoite on nostaa määrä 500 hissin vuositasolle vuoteen 2017 mennessä.

- On arvioitu, että hissin avulla vanhus voi halutessaan asua kotonaan 6-8 vuotta pidempään.

Kallioisen mukaan Suomessa on arviolta noin 42 000 porraskäytävää ilman hissiä. Iäkkäille ihmisille ja apuvälineillä liikkuville henkilöille hissi on välttämättömyys. Lapsiperheet pääsevät hissillisissä taloissa lastenvaunujen kanssa helposti kotiovelle saakka.

Viime vuonna Ara jakoi avustusta hisseille kaikkiaan 20,1 miljoonaa euroa.

- Tuimme myös esteettömyyskorjauksia noin miljoonalla.

Tällä vuodelle Ara on varannut hisseille myös 20 miljoonaa. Pari miljoonaa on menossa erilaisiin esteettömyyskorjauksiin.

Myös osa kunnista avustaa hissien rakentamista omin erillisin avustuksin. Oman kunnan avustusmahdollisuudet kannattaa selvittää heti hankkeen alkuvaiheessa.

"Tuntuu kuin olisi saanut lottovoiton"

Lapualaiseen kerrostaloon tuli kolme hissiä nopeasti viime vuoden lopussa

JARI KARJANMAA

LAPUA Se jysähti kuin lottovoitto. Näin iloitsee toisessa kerroksessa asuva lapualainen **Aila Ikola**, kun hissit tulivat kolmen asuntokerroksen taloon Lapuan keskustassa.

- En ole enää rappuja käyttänyt.

Isännöitsijä **Jaakko Haavisto** toteaa, että kolmen rapun ja 24 huoneiston asunto-osakeyhtiö Turjanpellon asukkaiden keski-ikä huitelee noin 75 vuodessa. Talo valmistui vuonna 1975.

- Yhtiökokouksessa syyskuussa kaikki olivat yksimielisiä, että hissit laitetaan, Haavisto sanoo.

Päätöksen jälkeen työt etenivät ripeästi. Asukkaat pääsivät konevoimalla ylös ja alas jo joulukuun lopulla.

- Asiat olivat hyvin valmisteltu. Suurin juttu oli järjestää rahoitus kuntoon.

Hissien jälkiasennus ei ole halpaa puuhaa, mutta valtio auttaa. Lapuan kolmen hissin hintalappu nousee 650 000-680 000 euron paikkeille avaimet käteen -periaatteella. Hissien tekijöiden lisäksi talossa hääri toinen firma, joka asensi uudet portaat.

- Jokaisen rapun väen tarvitsi poistua evakkoon vain yhdeksi päiväksi. Aamulla piti lähteä ja illalla pääsi takaisin.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara antoi avustusta puolet kustannuksista. Lapuan kaupungilta ei irronnut euroakaan.

- Otimme 20 vuoden pankkilainan. Osa osakkaista maksaa oman osuutensa suoraan parissa erässä ja muut pikkuhiljaa yhtiövastikkeissaan. Näissä voi puhua kympeistä kuukaudessa.

Isännöitsijä Jaakko Haavisto ja toisen kerroksen asukas Aila Ikola iloitsevat, kun 40 vuotta vanha talo on saanut joka rappuunsa hissin. KUVA: HEIKKI HAKANEN

Kolmannen kerroksen asukkaille lankesivat suurimmat kustannukset. Ensimmäisen kerroksen väki pääsee vähimmällä. Porriin vaikuttaa myös muun muassa huoneiston koko.

- Enimmillään joutuu itse maksamaan noin 15000 euroa ja vähimmillään noin 1700 euroa.

Haavisto sanoo, että hissit korottavat asuntojen arvoa.

- Etenkin yläkerran asuntojen. Valkea sanoa, kuinka paljon.

Asuntoyhtiö oli kypsyttellyt hissejä jo kymmenisen vuotta. Haave toteutui vihdoin, kun viranomaismääräykset helpottuivat.

Haavisto sanoo, että hissiin sopivat sairaankuljetuksen kantotuoli ja myös pyörätuoli.

ara

yle UUTISET

Uutiset + | Urheilu + | Osallistu | Sää + | Tuoreimmat

UUTISET > KOTIMAA

Kotimaa 24.9.2014 klo 14:16 | päivitetty 24.9.2014 klo 14:16

Pelkkä hissi ei tee talosta esteetöntä

Suomessa on vallalla hissien rakentamisbuumi. Monet iäkkäät asuvat hissittömissä taloissa ja jotkut joutuvat muuttamaan pois sen takia, että he eivät pärjää ilman hissiä. Turun seudun esteettömyysasiamies muistuttaa, että hissikään ei poista kaikkia esteitä.

Tee aloite taloyhtiössäsi !

Aloite taloyhtiön hallitukselle hissin rakentamiseksi

Asunto-osakeyhtiömme

_____:n (taloyhtiön nimi)
hallitukselle tai isännöitsijälle

Haluan, että taloyhtiössämme selvitetään hissin rakentamisen mahdollisuus.

Aika _____

Paikka _____

_____
Allekirjoitus, nimen selvennys

www.hissiin.fi

Lisätietoja hissin hankinnasta saat paikkakuntasi korjausneuvojalta.

ara Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

Kiitos!